

[Undervisningsministeren.]

blot til fordel for den organiserede undervisning, men også til gavn for den enkelte uddannelsessøgende. Det vil blive overladt til amtsrådene at etablere det nærmere samarbejde mellem centralbibliotekerne og amtscentralerne med henblik på afgrænsningen af institutionernes arbejdsopgaver, navnlig f. s. v. angår en koordinering af anskaffelser og biblioteksteknisk service.

Jeg vil endvidere pege på det ønskelige i, at mulighederne undersøges for på regional basis at etablere et samarbejde mellem amtscentralerne og de universitetscentre, som i disse år er under opbygning.

Mens der således for amtscentralernes vedkommende er tale om videreførelse og udbygning af velkendte opgaver, blot i en forenklet og omorganiseret form, så indeholder forslaget om en landscentral i højere grad nydannelser.

Der søges hermed for første gang på undervisningsmiddelområdet etableret et centralt serviceorgan, der foruden i det hele at fungere som overbygning på amtscentralerne skal skabe oversigt over markedets tilbud og informere derom, udnytte de muligheder for en koordinerende indsats, som denne virksomhed rummer, bestille produktion af film, radio- og tv-udsendelser til undervisningsformål, forestå forsendelsen af optagelser af sådan produktion m. v.

Det samlede system af amtscentraler og landscentral skal stå i nært samarbejde med bibliotekssystemet, dels for at udnytte dets veludbyggede registreringssystem, dels for at opnå gensidig udnyttelse af såvel distributionskanaler som samlinger. Opregnin- gen af opgaver, som loven tillægger både amtscentralerne og landscentralen, viser, at der ikke er tale om at varetage en biblioteksopgave. Nok skal disse centraler opbygge samlinger af materialer, som ikke kan få en rimelig høj udnyttelsesgrad ved at blive anskaffet af den enkelte skole, men ikke mindre væsentlig — og nøje sammenhængende med denne funktion — er den bistand, som den enkelte skole kan hente i forbindelse med sine anskaffelser af såvel apparatur som materialer.

I landscentralen skal uddannelsesområ- dernes ønsker og krav til undervisningsmid- lerne samles og søges formuleret over for

producenterne, hvorved landscentralen skulle kunne få en ikke ubetydelig markeds- indflydelse.

Der er et stigende behov for, at forbru- gerne af undervisningsmidler får en bedre oversigt over de mange foreliggende tilbud, og at de får et tilbud om en vis rådgivning og vejledning, når der skal disponeres over de efterhånden betydelige budgetmidler, der anvendes på dette område. Navnlig inden for av-området er der megen usikkerhed omkring anskaffelserne, og det er her, behø- vet for et bedre vurderingsgrundlag længst og stærkest er kommet til udtryk. Allerede i 1966 stilledes der med av-betænkningen for- slag om en central institution, og den tekni- ske udvikling siden da har ikke været lang- sommere, tværtimod vel. Alene udviklingen på video- og kassetteområdet skulle være tilstrækkeligt til at illustrere, at tiden er løbet fra en ordning, hvorefter de lokale in- stanser hver for sig og alene ud fra egne for- udsætninger træffer deres valg. Her er der brug for en rådgivning og vejledning, som kan forebygge et systemkaos, og som kan danne udgangspunkt for en vis standardise- ring, der vil kunne medføre både økonomi- ske og praktiske fordele set fra et forbruger- synspunkt, og som derved også tilgodeser samfundsøkonomiske hensyn.

Selv om det mest akutte behov ligger på av-området, er der ingen tvivl om, at behø- vet for bedre oversigt og information er til stede i almindelighed på hele undervisnings- middelområdet, altså ikke blot med hensyn til apparatur, men også med hensyn til de materialer, herunder bøger, der anvendes i undervisningen. Dette behov er jævnlgt kommet til udtryk fra de økonomisk an- svarlige, fra underviserne og for folkeskolens vedkommende tillige fra forældrerepræsen- tanterne, der i skolenævnene sidder med det endelige ansvar for valget af undervisnings- midler til den enkelte skole og føler, at de har krav på noget at støtte sig til i den situ- ation.

Det skal understreges, at der med den forbrugervejledende rolle for landscentralen ikke er tænkt på en instans, der skal autori- sere undervisningsmidlerne.

Det decentraliserede ansvar for anskaffel- sen af undervisningsmidlerne betragter jeg som et gode, der bør fastholdes, men dette